

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

§. 2. De circulis Sphaerae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

QVINTA. *circulus Sphære maior* est qui Sphære partem conuexam in duas partes æquales fecat, vt N. I. *Minor* autem, qui eam in portiones inæquales diuidit: vt L. M. &c.

SEXTA. omnis circulus siue maior siue minor, olim in sexaginta partes secabatur, nunc in trecentas sexaginta, quas Geographi vocant *Gradus*, & has iterum in sexaginta, quas *Minuta*, aut *Scrupulos* nominant.

CAPVT II.

De Polis.

POLVS dicitur à Græco *πόλις* *verto*, quod circa illum cælestis machina circumuoluatur; appellatur quoque *vertex*, & duplex assignatur *Arcticus* & *Antarcticus*.

ARCTICVS nomen accepit ab Arcto seu Ursâ vicino fidere, cuius stella borealior iam dissidet tantùm à Polo 2. gradibus cum 30. minutis vt vulgò creditur, seu 40. vt periti malunt. Olim totis gradibus duodecim cum minutis 24. ab eodem Polo disiunctus erat. Dicitur aliter *Borealis*, & *semper apparens*.

ANTARCTICVS sic appellatur, vel quia est *oppositus*, vel quia est *æqualis* Arctico: vtrumque enim significat particula *ἀντι*. Vocatur aliter *Notius*, *Australis*, & *semper latens*, videlicet respectu eorum, qui ab Æquatore versùs Arcticum declinant.

§. 3. De circulis Sphæra.

Circulorum in Sphærà alij maiores sunt, alij minores.

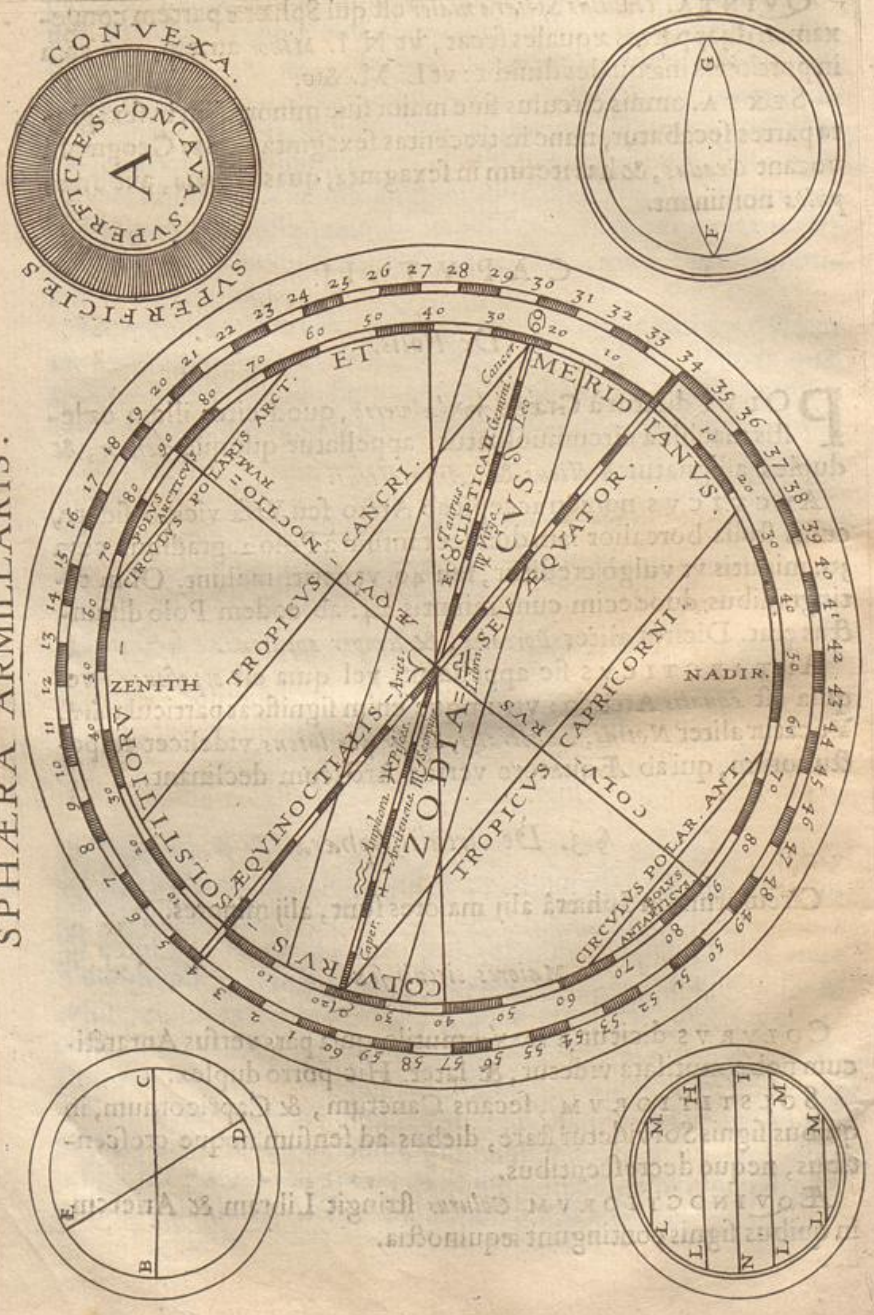
Maiores circuli sex.

COLVRVS dicitur à *κόλως* *mutilo*, quia pars versus Antarcticum nobis mutilata videtur, & latet. Hic porro duplex.

SOLSTITIORVM, secans Cancrum, & Capricornum, in quibus signis Sol videtur stare, diebus ad sensum neque crescentibus, neque decrescantibus.

ÆQUINOCTIORVM *Colurus* stringit Libram & Arietem, in quibus signis contingunt æquinoctia.

SPHÆRA ARMILLARIS.

HORIZON à voce ὄρος *terminus*, à Latinis *Finitor*, & à veteribus *Oceanus*, diuiditur in Rationalem & Sensibilem.

Rationalis, seu *Naturalis*, & *Artificialis* Mundum in duas partes æquales secat, & duobus modis diuiditur: *Respectu terre*, in *Rectum* cuius vertex dictus *Zenith* secat *Æquatorem* ad perpendicularum, & *Obliquum* cuius vertex demissus facit angulos inæquales: *Respectu autem cæli* in *Planum* qui ex humili loco videtur, & *Turbinatum* qui ab excelfo.

Sensibilis autem circumscribitur visione nostrâ: qui ex loco plano, in obiectum item in plano constitutum, vt in mari & patienti æquore, non ultra 2840. passus Geometricos portigitur.

ZODIACVS, seu *Orbis signifer*, est Circulus obliquus *Æquatorem* secans, in quo planetæ suas periodos decurrunt. Nomen accepit à voce ζῳδιον *animal*, quia pleraque signorum, animalia sunt: vel à ζῳή *vita*, quia ex eo vita animantium pendet. In *Zodiaco* autem considerantur longitudo, & latitudo.

Latitudo olim ad 12. gradus extendebatur, nunc verò ad sexdecim, quoniam ab utrâque æquatoris parte, 8. gradibus Planetæ quidam aberrant.

Longitudinem autem *Zodiaci* constituit *ECLIPTICA*, quæ est linea *Zodiaci* media, in qua fiunt *Eclipses Solis & Lunæ*, diuisa in duodecim signa, quorum singula in 30. gradus iterum diuiduntur, signa autem cum characteribus suis sic exprimuntur:

♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍ ♎
 Aries: Taurus: Gemini: Cancer: Leo: Virgo: Libra:
 ♏ ♐ ♑ ♒ ♓
 Scorpius: Arcitenens: Caper: Amphora: Pisces.

Sagittarius: Capricornus: Aquarius:

ÆQUATOR, seu *Æquinoctialis*, & *Equidialis* est linea quam cum Sol decurrit, vbique gentium noctes æquantur diebus, præterquam sub polo.

MERIDIANVS, seu *linea mediæ cæli*: est linea cui suppositi populi simul habent meridiem, modò Sol illis affulgeat. Vbi tamen obseruabis Meridianum duobus modis sumi, 1º pro gradu longitudinis, & tum Meridianus simpliciter dicitur: 2º pro circulo totum orbem ambiente, & tum *Meridianus Maior* appellatur, & defini potest linea cui suppositi populi simul habent meridiem aut mediam noctem.

Minores circuli quatuor.

POLARES circuli duo sunt, totidémque Tropici Sphæram inæqualiter diuidentes. Et *Polares* dicuntur à Polis à quibus distant 23. Gradibus cum dimidio: *Tropici* autem à *τέτρον* *verto*, quòd ab illis Sol cursum suum reflectat, 23. quoque Gradibus cum dimidio ab Æquatore disiuncti.

POLARIS CIRCVLVS ARCTICVS olim diuersus erat pro varietate locorum: nam ab antiquis vulgò definitur *Maximus apparentium nobis circularum*: Nunc autem fixus est, & in tabulis omnibus 23. Gradibus cum dimidio à polo Arctico diffidet.

POLARIS CIRCVLVS ANTARCTICVS definiebatur ab antiquis *Maximus non apparentium circularum*, ac proinde secundùm loca varia, varius erat: nunc autem 23. Gradibus cum $\frac{1}{2}$ à polo Antartico separatur.

TROPICVS CANCRI est circulus maximè Borealis, quem Sol suâ conuersione 24. horarum describit.

TROPICVS CAPRICORNI est circulus maximè Australis, quem Sol suo circuitu notat.

§. 4. *De populorum situ.*

CONSIDERATVR ille situs penes Zonas, Vmbras, Habitationem, & Dextram, vel Sinistram.

NVM. I. *Situs populorum secundùm Zonas.*

De Zonis tres falsæ opinioniones veterum extiterunt, vna vera.

LVCRETIVS enim tantùm duas admittebat.

POLYBIVS & POSSIDONIVS sex: quoniam duas Torridas numerabant.

MARTIANVS CAPELLA decem: quoniam quinque vulgò receptas bifariam diuidebat.

VERA OPINIO admittit quinque Zonas, duas frigidas, totidem temperatas, & Torridam vnâ.

FRIGIDA BOREALIS Saturno sacra circulo polari Arctico includitur.